

HVA TENKER LEDER I NÆRINGEN OM RISIKOBILDET?

Frokostseminar 25. mai 2022

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

«Nå treffer alt oss samtidig»

VILJE

...til unngå en bråstopp?

EVNE

...til å unngå en bråstopp

– Vi kutter det jeg vil kalle dekadente og jålete prosjekter

Finansministeren mener regjeringskvartalet er i ferd med å bli et monument over uansvarlige, statlige byggeprosjekter. Han mener at han har arvet en uvettig pengebruk fra Solberg-regjeringen.

Vedum mener han må rydde opp etter pengebruken til Høyre-regjeringen. Det nye regjeringskvartalet er et av prosjektene som kuttes ned på.

FOTO: HÅKON MOSVOLD LARSEN / NTB

Hasteinnfører byggestopp i Oslo

7. apr. 2022 13:07 | Sist oppdatert 9. april 2022

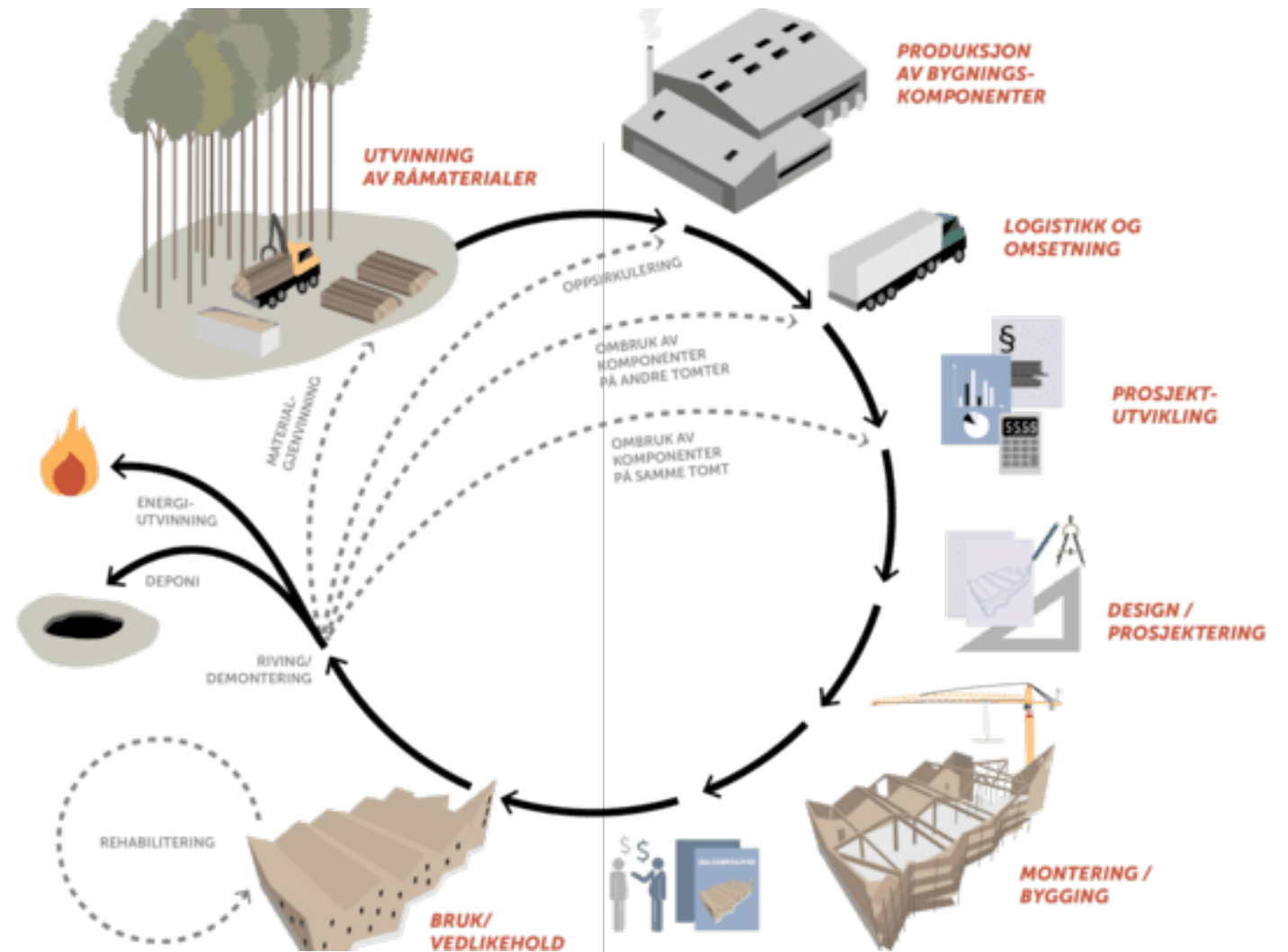

Foto: Hans O. Torgersen / Aftenposten

- Det anslås at det er 12 000 utførende BAE-bedrifter

- Næringen omfatter eksempelvis:

- Eiere av yrkesbygg
- Utbyggere
- Byggherrer
- Eiendomsforvaltere
- Boligprodusenter
- Byggevare- og treindustri
- Vareprodusenter
- Importører
- Grossister
- Butikker
- Arkitekter/rådgivere
- Entreprenører/håndverkere
- Driftspersonell

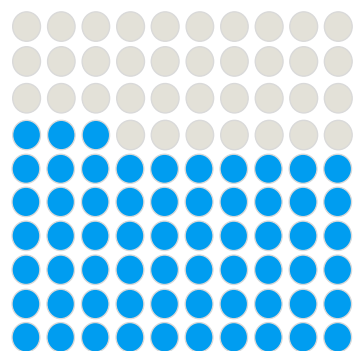

«Det begynner å bli krevende nå. Alle prøver å komme seg ut av tidligere avtaler»

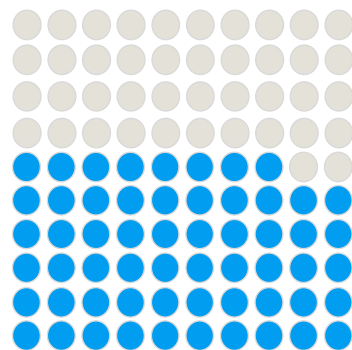
Deler av bransjen merker allerede effekten av prisvekst og varemangler*

Bygg

63%

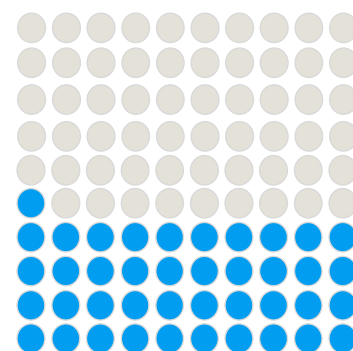
Anlegg

58%

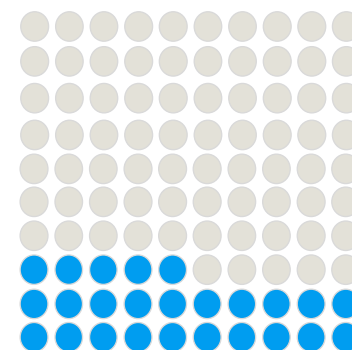
...av EBA bedriftene har så langt i år opplevd at kunder har stoppet eller utsatt prosjekter med begrunnelse i de store prisøkningene/usikkerheten i markedet

Bygg

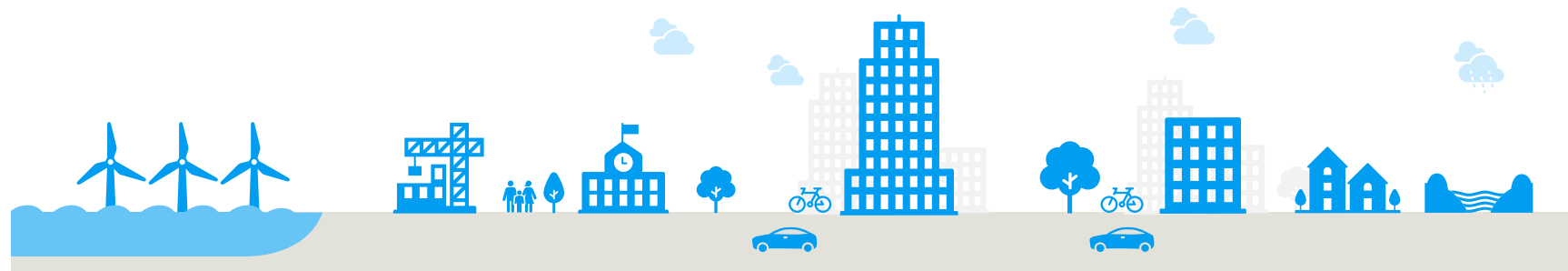
41%

Anlegg

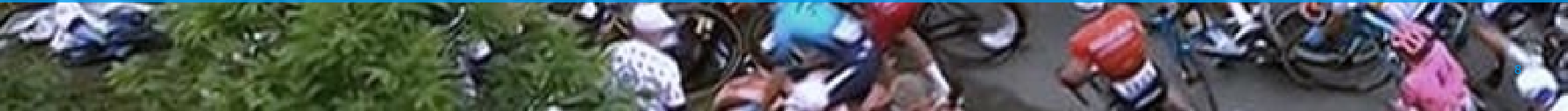
25%

... av EBA bedriftene har hatt dialog med byggherre/opdragsgiver om å gjøre avvik fra standard kontraktbestemmelser på inngåtte eller planlagt inngåtte kontrakter som følge av den ekstraordinære markedssituasjonen og fått avslag?

«Nøkkelen er en gradvis oppbremsing – ikke full
bråstopp»

Situasjonen krever at vi gjør ting på en annen måte

«Bransjen kan ikke bære risikoen selv»

Offentlige byggherrer må ta ansvar for dette gjennom å benytte kontrakter som åpner for indeksjustering, åpen bok etc. Tillitt og åpenhet blir nøkkelen

«Mer samarbeid – tidligere»

Vi må bruke mer tid sammen tidligere i prosjektene. Det er i tidligfase vi kan identifiserer de gode løsningene som reduserer materialbruk, kutter co2 og reduserer kostnader.

«Økt gjenbruk»

Vi har en mulighet til å stimulerer til økt gjenbruk av bygningsmateriell - prisveksten og dårlig tilgang har gjort det mer attraktivt enn tidligere.

«Vi må lære å elske det vi har»

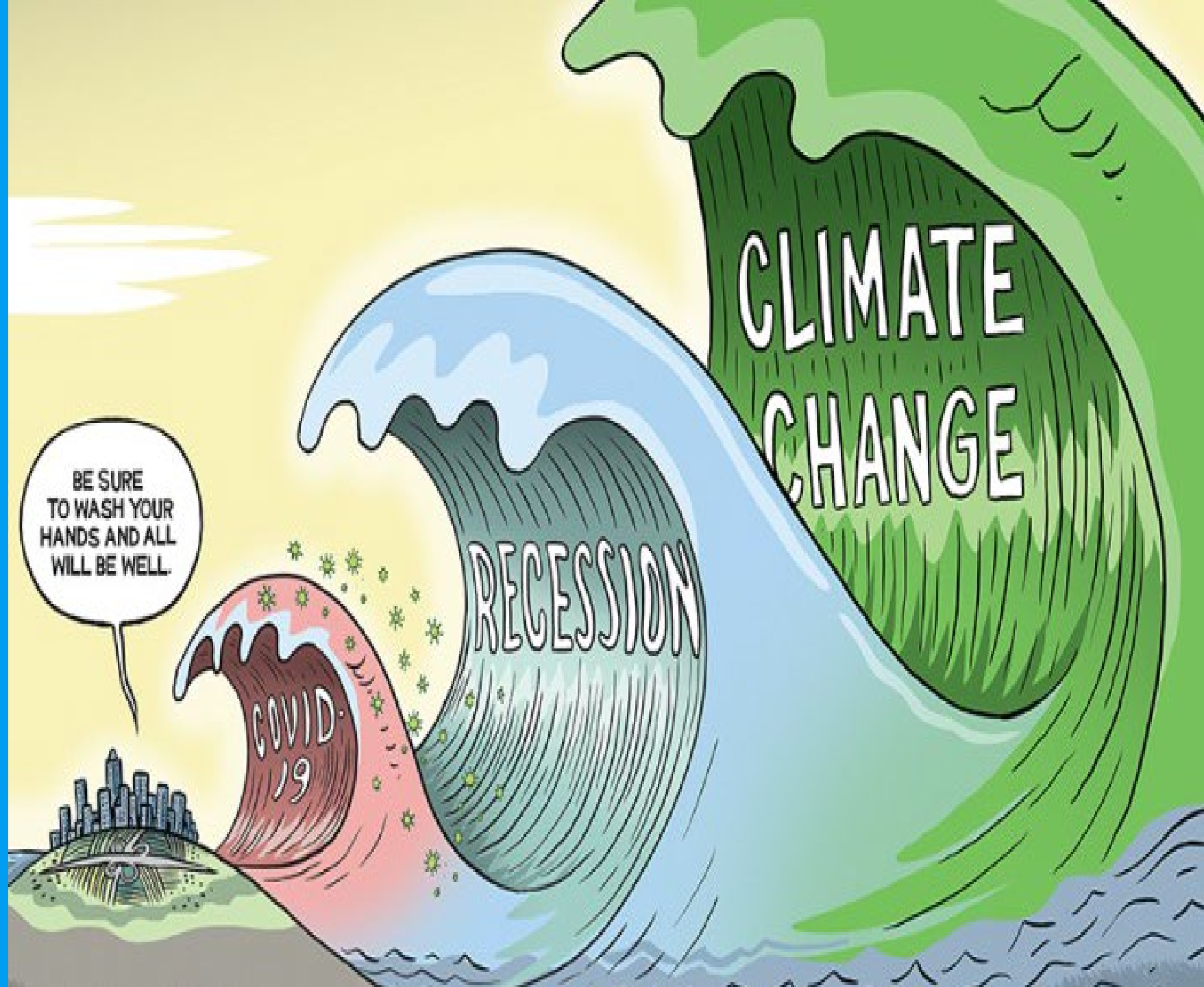

Rehabilitering fremfor nybygg gir både bedre klimaeffekt og reduserer behovet for innsatsfaktorer med begrenset tilgjengelighet.

«å stoppe prosjekter og vente på at prisene skal falle vil aldri betale seg»

«Vi ikke må miste synet av den viktigste utfordringen vi står ovenfor – klimakrisen»

Oppsummert

1)

Forutsigbare rammebetingelser er helt avgjørende – tydelig og tidlig kommunikasjon

2)

Situasjonene er krevende - en reduksjon i aktivitetsnivå kan være nødvendig, men full stopp katastrofalt.

3)

Det grønne skifte kommer ikke - vi står midt i det. Vi må ikke miste momentum og fokus selv om vi opplever utfordrende tider

4)

Situasjonen gir oss en mulighet til å få enda større trykk på ombruk, gjenbruk og rehabilitering

5)

Tillitt, åpenhet og samspill blir viktig for å håndtere prisvekst og ressursmangel

6)

Bruk kompetansen i næringen – Næringen er en del av løsningen

Takk for meg!

Direktør i Rambøll Management Consulting Norge
Morten.Skodbo@ramboll.com
+ 47 48 99 79 56